

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 63-18

Podgorica, 27. mart 2020. godine

ULOGA I DOPRINOS LOKALNE ZAJEDNICE U BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA

Savjet za građansku kontrolu rada policije već nekoliko godina sprovodi, kao svoj poseban program, praćenje primjene Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima. U tom kontekstu se kod svih opština u Crnoj Gori interesovao za određena pitanja koja su od interesa za ukupnu bezbjednost saobraćaja na putevima i svih učesnika u saobraćaju. Intencija je bila da se utvrdi i osnaži interesovanje i učešće lokalnih samouprava za politiku i praksu bezbjednosti saobraćaja.

U istraživanju Savjeta su učešće uzele 17 opština i jedna gradska oština.

Savjet je ocijenio da sve lokalne samouprave u Crnoj Gori imaju posvećenu pažnju i pojačanu brigu za bezbjednost djece u saobraćaju ali da tematske obrazovne aktivnosti uglavnom osmišljavaju i sprovodi Uprava policije preko svojih lokalnih organizacionih jedinica.

Savjet je ocijenio da ima još prostora za snažnije uključivanje i doprinos lokalnih samouprava, zajedno sa državnim organima i službama, ukupnoj bezbjednosti posebno kod unaprjeđenja vaspitanja i obrazovanja svih učesnika u saobraćaju i preventivno-promotivnih aktivnosti koje trebaju da uključe pitanja kretanja pješaka i obaveza vozača prema pješacima, blagovremenom obilježavanja svih opasnosti, izazivanja ugrožavanja životne sredine, prevoza tereta na vozilu, podsticanje stručnog dijaloga o bezbjednosti na putevima.

Posebna pažnja je posvećena i ograničenjima brzine. Najčešće su inicijative za smanjivanje brzine ali je bilo i zahtjeva za povećanje dozvoljene brzine na određenim lokacijama. Tačno je da se u kontinuitetu unaprjeđuje kvalitet crnogorskih puteva ali potrebna je opreznost pri eventualnom donošenju odluka o povećanju. Sva istraživanja u svijetu pokazuju da se povećanjem brzine poveća i rizik nastanka saobraćajnih nezgoda i svih posljedica koje njih prate. Vozači pokazuju nezadovoljstvo ograničenjima brzine na pojedinim lokacijama i za to najčešće, bez osnova, smatraju odgovornom policiju zbog izricanja kaznene sankcije.

Savjet posebnu pažnju u sklopu ovog programa posvećuje i jačanju profesionalnog postupanja policijskih službenika na preduzimanju službenih mjera i radnji u vezi sa vršenjem uviđaja saobraćajnih nezgoda jer su registrovani i određeni ozbiljni propusti.

(1) Savjet se interesovao da li je, u periodu 2016-2018 godina, razmatrano pitanje određenih izmjena i definisanja drugačijih ograničenja brzine na području opštine, ako jeste ko je bio podnosilac tih inicijativa i šta je sadržajno nosila sa sobom takva odluka. Zatraženo je da opštine preciziraju i lokacije na kojima su promijenjena ograničenja brzine.

Plužine: Nije bilo podnijetih inicijativa za ograničenje brzine na području ove opštine, niti je pitanje izmjena ograničenja brzine razmatrano.

Žabljak: Nije bilo inicijativa za izmjene i definisanje drugačijih ograničenja brzine na području opštine.

Gusinje: Opština Gusinje, kao najmlađa lokalna samouprava, od svog formiranja sa pažnjom je pristupila bezbjednosti građana u saobraćaju i donijela Odluku o opštinskim i nekategorisanim putevima i Odluku o bezbjednosti saobraćaja na teritoriji opštine Gusinje. Odlukom su propisane obaveze, zabrane i ograničenja saobraćaja radi nesmetanog i bezbjednog odvijanja saobraćaja u gradskim naseljima i ostalim naseljenim mjestima na području opštine, koja je jednom izmijenjena i dopunjena. Nadležni organ lokalne samouprave svake godine vrši ocrtavanje pješačkog prelaza na mjestima predviđenim za ovu namjenu radi bezbjednosti svih učesnika u saobraćaju. U 2017. godini je bilo inicijativa u pogledu brzine kretanja vozila u opštini Gusinje. Iste su rješavane na način da je organ nadležan za investicije, po pribavljenom mišljenju saobraćajnog inspektora lokalne samouprave, izvršio postavljanje nekoliko gumenih usporivača tj. ležećih policajaca, kao i da je u cilju višeg stepena bezbjednosti postavljeno nekoliko ogledala na raskrsnicama gdje je iz različitih razloga slabija vidljivost.

Petnjica: Nije razmatrano pitanje određenih izmjena i definisanja drugačijih ograničenja brzine na području opštine niti je bilo inicijativa po ovom pitanju.

Rožaje: Nadležni organi lokalne uprave, u granicama svojih nadležnosti, permanentno razmatraju i prate stanje bezbjednosti u saobraćaju na putevima na teritoriji opštine. Na mjestima svoje nadležnosti, bez odlaganja, preduzimaju radnje i mjere u cilju podizanja nivoa bezbjednosti u saobraćaju, dok tamo gdje nemaju nadležnost, nakon prepoznavanja problema, nadležne bez odlaganja obavještavaju. Kao jedno od kritičnih mjesta na putevima na teritoriji opštine prepoznat je potez magistralnog puta Rožaje-Kalače, od Rasadnika do Kalača, gdje se dogodio veliki broj saobraćajnih nezgoda. Tu je brzina, projektom i saobraćajnim znakom ograničena na 60km/h, smanjena na 40km/h, a rezultati toga su već prepoznatljivi. Isti inicijative je opština uputila i za mjesnu zajednicu (MZ) Bać, na magistralnom putu Rožaje-Dračenovac, pored osnovne škole, kao i u MZ Biševa na regionalnom putu Zeleni-Vuča, takođe na potezu pored osnovne škole u Biševu. Dodatno, predsjednik Opštine je rješenjem od 20.01.2015.godine formirao komisiju sa zadatkom da utvrdi sve kritične tačke na dijelu magistralnog puta koji prolazi kroz gradsko područje. Evidentirane su sve kritične tačke na tom dijelu magistralnog puta o čemu su obaviješteni nadležni organi. Kao jedna od najkritičnijih tačaka je prepoznat tzv. pješački prelaz Kolorado, o čemu su dodatno upozoravali nadležne iz policije, radi preduzimanja radnji i mjera iz svoje nadležnosti. Navodi se i da su na tom mjestu uspjeli da izvrše uspostavljanje horizontalne i verikalne saobraćajne signalizacije, poput obilježenog pješačkog prelaza, znaka ograničenja brzine do 40km/h, koji vozače upozoravaju o prisustvu djece na ovom dijelu puta i sl., kakva do tada nije bila postavljena.

Pljevlja: Izmjene ograničenja brzine u odnosu na brzinu ograničenu Odlukom o regulisanju javnog saobraćaja na području grada, izvršene u ulicama koje gravitiraju ka školskim objektima, na raskrsnicama sa nedovoljnim trouglovima preglednosti i na gradskim saobraćajnicama koje nijesu obezbijeđene pješačkim površinama na kojima su izraženi pješački tokovi - posebno djece (učenika uzrasta od 7 do 12 godina kao najranjivije kategorije učesnika u saobraćaju) i na ulicama na kojima su umanjene brzine kretanja motornih vozila. U odgovoru se dalje navodi da ulice na kojima su umanjene brzine kretanja motornih vozila u odnosu na ograničenu brzinu na području grada 40km/h, određenu Odlukom o regulisanju javnog saobraćaja na području Opštine Pljevlja („Službene novine Opštine Pljevlja“, br. 2/2004), su ulice u zonama školskih objekata predstavljene u tabeli koja je dostavljena u prilogu u kojoj je dat je prikaz školskih objekata i gradskih saobraćajnica koje im gravitiraju.

Bijelo Polje: Nadležni Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj nije imao zahtjeva za izmjene i definisanje drugačijih graničenja brzine na području opštine Bijelo Polje niti je u vezi sa ovim pitanjem postupao po službenoj dužnosti.

Berane: Predsjednik Opštine Berane, informišući Savjet za građansku kontrolu rada policije o iznjetom pitanju, je naveo da je Odlukom o regulisanju saobraćaja na teritoriji Opštine Berane (Službeni list CG-opštinski propisi, br.41/09), brzina kretanja vozila na putevima i ulicama na području grada i u naseljima ograničena na 40 km/h, odnosno na najviše 30 km/h pored škola, vrtića i zdravstvenih ustanova. Posebnim Rješenjem ovog organa uže gradsko jezgro je određeno kao zona smirenog saobraćaja, a uslijed privođenja određenih DUP-ova namjeni i izgradnje novih saobraćajnica, odnosno rekonstrukcije postojećih, u 2019. godini je bilo planirano donošenje nove Odluke o regulisanju saobraćaja.

Kolašin: Ograničenja brzine definisana su Odlukom o uređenju saobraćaja na teritoriji Opštine Kolašin i pitanja izmjene i definisanja drugačijih ograničenja brzine na području opštine Kolašin u posmatranom periodu nijesu razmatrana.

Mojkovac: Nije razmatrano pitanje izmjena i definisanja drugačijih ograničenja brzine na području opštine.

Herceg Novi: Bilo je više inicijativa građana koji su predlagali smanjenje ograničenja brzine na putevima u zonama škole kao i povećanje ograničavajuće brzine na nekim dionicama magistralnog dijela puta koji prolazi kroz Opštinu, smatrajući da iste nisu naseljene i da trenutno ograničenje usporava saobraćaj i služi samo za radarske kontrole. U kontekstu iznjetog, građani su upućeni na obraćanje Ministarstvu unutrašnjih poslova – Upravi policije.

Kotor: Na osnovu Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima Statuta Opštine Kotor usvojena je Odluka o regulisanju saobraćaja na teritoriji ove opštine koja propisuje ograničenje brzine na opštinskim putevima.

Tivat: Nije bilo podnosilaca inicijativa, niti promjena po pitanju izmjena ograničenja brzine.

Bar: Bilo je više slučajeva definisanja drugačijih ograničenja brzine na području ove opštine. Noliko je ulica određeno zonom usporenog saobraćaja. Obzirom da u Ulici Obala Iva Novakovića (od Ulice Brvačke do Ulice Sutomorske) i u Ulici Sutomorskoj (od Ulice Obala Iva Novakovića do Ulice kapetana Ivana Jakoba Zankovića) nema izgrađenog trotoara, već ovaj kolovoz koriste i pješaci i vozila, pri čemu je u terminu od 01. juna do 01. oktobra pojačan intezitet pješačkog saobraćaja, bilo je neophodno da se radi bezbjednosti pješaka ove dionice ista odredi kao zona usporenog saobraćaja, čime se ograničava kretanje vozila u zoni na 10 km/h. U ulici Vladimira Rolovića je na inicijativu građana utvrđeno smanjenje ograničenja brzine sa 50 na 30 km/h, radi povećanja bezbjednosti učesnika u saobraćaju, a na zahtjev Uprave policije - Centra Bezbjednosti Bar, vodeći računa da u naselju Polje nema izgrađenih trotoara, utvrđeno je ograničenje brzine od 30 km/h radi povećanja bezbjednosti učesnika u saobraćaju. Na zahtjev Uprave policije - Centra Bezbjednosti Bar, a radi povećanja bezbjednosti učesnika u saobraćaju, prvenstveno djece koja gravitiraju JU OŠ „ Kekec ", u ulici Spičanskoj u Sutomoru utvrđena su ograničenja brzine od 30km/h i 40km/h.

Ulcinj: Obrazovana je stručna komisija koja se, pored ostalog, bavila i postavljanjem takozvanih „ležećih policajaca“ radi usporavanja kretanja motornih vozila koji ne poštuju ograničenja od propisanih 40km/h na području cijelog grada, izuzev bulevara „Teuta“ gdje je propisana najveća dozvoljena brzina od 50km/h.

Cetinje: Nije bilo podnosilaca inicijative za izmjenu ograničenja brzine, ali jeste bilo pojedinačnih zahtjeva za postavljanje usporivača brzine na pojedinim lokacijama u gradu gdje se ne poštuju

utvrđena ograničenja brzine, propisane Odlukom o regulisanju saobraćaja na području Prijestonice.

Tuzi: Nije razmatrano pitanje definisanja drugačijih ograničenja brzine niti su takve inicijative bile podnijete. Iz opštine su ocijenili da su postojeća ograničenja brzine adekvatna i u skladu sa kvalitetom i vrstom putne infrastrukture koja se nalazi na području Tuzi.

Golubovci: Nije bilo inicijativa za izmjenu i ograničenje brzine na lokalnim saobraćajnicama.

(2) Savjet se interesovao da li se u periodu 2016-2018 godina pristupalo uklanjanju dotrajalih i napuštenih vozila sa teritorije svake opštine, na koji način opštine planiraju da pristupe rješavanju ovog pitanja - da li su započete određene aktivnosti prema građanima koji su u posjedu takvih vozila i planiraju se i određene podsticajne mjere.

Plužine: Nije bilo ni slučajeva uklanjanja dotrajalih i napuštenih vozila. Komunalna policija redovno obilazi teren, te će u slučaju postojanja dotrajalih i napuštenih vozila preuzimati aktivnosti za njihovo uklanjanje.

Žabljak: Nadležni organ nije sprovodio postupke uklanjanja dotrajalih i napuštenih vozila, iz razloga što takvih vozila na javnim i drugim površinama u opštoj upotrebi nije bilo.

Gusinje: U 2017 godini je izvršeno uklanjanje dva vozila koja su bila nepropisno parkirana na javnoj površini, što su učinili sami vlasnici na temelju zapisnika koje im je uputila lokalna inspekcija.

Petnjica: U posmatranom periodu nijesu zabilježena dotrajala i napuštena vozila na području opštine.

Rožaje: Na teritoriji opštine nije prisutan ovaj problem jer ih, kako je objašnjeno Savjetu, sakupljači otpadnih sirovina sakupljaju i otkupljuju, tako da na čitavoj teritoriji Opštine takvih vozila praktično i nema. Od strane Službe komunalne policije tokom 2016. i 2017. godine bilo je samo sporadičnih intervencija. U 2016/17 je intervenisano pet puta i vlasnicima havarisanih vozila je naređeno da vozila uklone sa javnih površina.

Pljevlja: Komunalna policija je preduzimala određene mjere i radnje iz svoje nadležnosti, u cilju uklanjanja neregistrovanih i havarisanih vozila sa javnih površina i to: u toku 2016. i 2017. godine sačinjeno je 39 Zapisnika o komunalnom nadzoru u okviru kojih je naloženo vlasnicima da sa javne površine uklone havarisane registrovane automobile, a za nepostupanje po ukazu komunalnog policajca izrečene su 4 novčane kazne putem prekršajnog naloga.

Bijelo Polje: Nije bilo aktivnosti.

Berane: Formiranjem preduzeća "Parking servis" i uvođenjem sistema naplate parkiranja na javnim parkiralištima, pristupilo se i uklanjanju dotrajalih i napuštenih vozila, poput auto i kamp prikolica i sl.

Kolašin: Nije bilo aktivnosti.

Mojkovac: U 2016. i 2017. sa javnih površina uklonjeno pet vozila koja su se nalazila u užem centru grada, dok ih na ostalim površinama u dotrajalom i napuštenom stanju nije bilo.

Herceg Novi: Služba komunalne policije i inspeksijskog nadzora Opštine Herceg Novi preduzima mjere na uklanjanju neregistrovanih i napuštenih vozila, odnosno olupina sa javnih površina. Ove mjere su, kako se navodi, dale značajne rezultate u dva pravca, jedan na uređenju grada i drugi

oslobađanjem površine za nedosatajući parking prostor. Na ovaj način, tokom 2016. godine uklonjeno je 28 vozila, a 2017. 62 vozila.

Kotor: Nije bilo aktivnosti.

Tivat: Uklanjanje dotrajalih i napuštenih vozila na području opštine Tivat, kako se navodi, u skladu sa Zakonom o inspekcijском nadzoru, opštinskom Odlukom o komunalnom radu kao i Odlukom o regulisanju saobraćaja na teritoriji Opštine Tivat, vrše komunalni inspektori i komunalni policajci. U 2016. i 2017. po obavještenju Komunalne inspekcije obrađena su dva predmeta u vezi sa uklanjanjem dostrajalnih i napuštenih vozila na način što je komunalni policajac na navedenim vozilima ostavio naređenje vlasnicima da u roku od sedam dana ista uklone, a kako oni navedeno nijesu uradili donijeto je Rješenje o uklanjanju od strane drugih lica koja su navedena vozila predali u sekundarne sirovine.

Bar: Nijesu preduzimate aktivnosti na uklanjanju dotrajalih i napuštenih vozila.

Ulcinj: Služba Komunalne policije je tokom 2016, 2017. i 2018. godine sa javnih površina uklonila preko 20 neispravnih i napuštenih vozila angažovanjem „pauka“ iz Bara

Cetinje: Komunalna policija intenzivno preduzima mjere i radnje iz svoje nadležnosti po pitanju uklanjanja dotrajalih morotinih vozila, a predmetne aktivnosti su podrazumijevale prikupljanje podataka o vlasnicima koji broj je dostigao 50 dotrajalih vozila. Komunalna policija, po službenoj dužnosti, je vlasnicima ukazivala da ista uklone sa javnih površina, kako je u najvećem broju slučajeva i postupljeno. Savjet je obavješten da se radi na utvrđivanju lokacije za privremeno izmještanje dotrajalih i napuštenih vozila.

Tuzi: Nije pristupano uklanjanju dotrajalih i napuštenih vozila na području Tuzi jer ih, kako je navedeno iz opštine, nema.

Golubovci: Opština u okviru Glavnog grada Golubovci nije bila uključena u aktivnosti koje se odnose na preduzimanje mjera prema građanima kada je u pitanju uklanjanje dotrajalih i napuštenih vozila, te da je ova lokalna uprava u saradnji sa Komunalnom inspekcijom Glavnog grada isključivo djelovala na uklanjanju pojedinačnih slučajeva napuštenih vozila ostavljenih na javnoj površini.

(3) Savjet se kod svih lokalnih samouprava u Crnoj Gori interesovao koje su konkretne aktivnosti preduzete za podršku u planiranju i sprovođenju mjera i aktivnosti saobraćajnog obrazovanja i vaspitanja kao i koje su preduzete posebne mjere zaštite djece u saobraćaju i zaštite u određenim zonama.

Plužine: Uprava policije, kontinuirano, preduzima konkretne mjere i aktivnosti saobraćajnog obrazovanja u saradnji sa predškolskom ustanovom i školom u Plužinama. Opština Plužine redovno preduzima mjere postavljanja horizontalne i vertikalne signalizacije, kao i uklanjanja vozila sa pješačkih staza radi zaštite djece i ostalih pješaka.

Žabljak: U toku 2018. godine je regulisan višegodišnji problem zaustavljanja i parkiranja vozila u ulicama Njegoševoj, Narodnih heroja, Vuka Karadžića i Božidara Žugića, posebno imajući u vidu da se one nalaze se u strogom centru grada i da se u njima odvija kretanje najvećeg broja pješaka, pa i djece. Osim navedenog, u ul. Božidara Žugića u kojoj se nalaze osnovna, srednja škola i predškolska ustanova, tokom 2018. godine su postavljeni saobraćajni znakovi koji označavaju „zonu škole“ kao i ograničenja brzine na 30 km/h.

Gusinje: Podržano je saobraćajno obrazovanje kroz više predavanja u saradnji sa obrazovnim ustanovama i policijom kao i putem obavještenja u lokalnim medijima.

Petnjica: Obezbjedeno je redovno prisustvo policije u neposrednoj blizini škole, a saobraćajno obrazovanje i vaspitanje sprovodi se usmenim putem od strane policije i vaspitača.

Rožaje: U pogledu tehničkih mjera Savjetu je posebno naglašeno da je lokalna uprava na teritoriji grada, na odgovarajućim mjestima, za potrebe savlađivanja visinskih razlika lica sa invaliditetom izgradila elemente pristupačnosti u vidu rampi, dok je u cilju zaštite djece, u zonama svih osnovnih škola na teritoriji grada i dječijeg vrtica izvršeno postavljanje usporivača brzine kretanja vozila, tzv. ležećih policajaca, kao i postavljanje odgovarajuće horizontalne i vertikalne saobraćajne signalizacije. Pažnja se posvećuje kroz ograničavanje brzine kretanja u pojedinim zonama koje gravitiraju školama a prate se i podržavaju aktivnosti obrazovnih ustanova i policije.

Pljevlja: Predstavnici opštine Pljevlja učestvuju na redovnim savjetovanjima sa predstavnicima škola, Uprave Policije i nevladinih organizacija na kojima se aktivno prati ova problematika i usvajaju zaključci i preporuke u odnosu na bezbjednost učenika u saobraćaju u zonama školskih objekata.

Bijelo Polje: Pristupljeno je posebnim mjerama zaštite djece u saobraćaju i u određenim zonama što je podrazumijevalo izradu glavnog projekta za izgradnju semafora na raskrsnici ulica Iva Andrića i III Sandžačke brigade kog osnovne škole "Marko Miljanov" sa pratećim elaboratima. Javna nabavka sprovedena ovim povodom i realizovana u 2018. godini. U sklopu redovnog održavanja obnovljena je vertikalna i horizontalna signalizacija sa posebnim osvrtom na škole u gradu i seoskim područjima, koje se nalaze pored lokalnih i magistralnih puteva, gdje su ispred svake škole urađeni pješački prelazi i natpis „Škola“ iz oba smjera kretanja vozila.

Berane: U saradnji sa profesorima saobraćajnog smjera JU SSŠ „Vukadin Vukadinović“ i saobraćajne policije, organizovane su posjete školi i posjete učenika opštini u cilju upoznavanja sa njenim nadležnostima i načinom rada. U sklopu posebnih mjera zaštite djece u zonama vaspitno-obrazovnih ustanova obilježena je horizontalna i vertikalna saobraćajna signalizacija, postavljene su fizičke prepreke za usporavanje, a na prometnim gradskim saobraćajnicama, u blizini osnovnih škola, saobraćaj dodatno regulišu i pripadnici saobraćajne policije.

Kolašin: Nije se pristupalo konkretnim oblicima podrške planiranja i sprovođenja mjera i aktivnosti saobraćajnog obrazovanja i vaspitanja.

Mojkovac: Redovno se prati stanje signalizacije i postavljaju novi saobraćajni znakovi (samo u 2017. je postavljeno 20 novih znakova) kojima su pokriveni i svi prilazi školama i obnovljena je horizontalna signalizacija.

Herceg Novi: Opština Herceg Novi snažno podržava sve aktivnosti koje se odnose na mjere i aktivnosti saobraćajnog obrazovanja i vaspitanja, kao i na posebne mjere zaštite djece u saobraćaju, posebno u školskim zonama. Neke od kampanja koje je, ovim povodom, podržala opština su „Čas bezbjednosti u saobraćaju“, „Bezbjednost od kuće do škole“, „Dani otvorenih vrata“, kao i opštinsko takmičenje na temu „Šta znaš o saobraćaju?“. Takođe, lokalna uprava pred svaku školsku godinu preduzima mjere na obnovi horizontalne i zamjeni dotrajale vertikalne signalizacije, a da doprinos iznijetom pruža i Služba komunalne policije na sankcionisanju nepropisno parkiranih vozila na trotoarima. Doprinos iznijetom daju i „usporivači brzine“ na pojedinim lokacijama u gradu i postavljanje uličnog mobilijara poput stubića i zaštitne ograde, a sve u cilju smanjenja brzine vozila i zaštite trotoarske površine namjenjene pješacima.

Kotor: Nije bilo aktivnosti.

Tivat: Tradicionalno se organizuje sedmodnevna manifestacija povodom obilježavanja Evropske nedjelje mobilnosti (16-22.septembra), u saradnji sa svim obrazovnim ustanovama sa teritorije opštine Tivat i to: Parking day, Pješačke ture, Biciklistički poligon, Dan bez automobila. U cilju pre-

duzimanja posebnih mjera zaštite djece u saobraćaju i u određenim zonama, postavila zaštitnu ogradu uz trotoar, uz magistralni put, u zoni OŠ „Drago Milović“ i SMŠ „Mladost“. Takođe u navedenoj zoni postavljen je i saobraćajni znak sa ograničenjem brzine kretanja od 30 km/h, a u Projektu tehničke regulacije saobraćaja ulične mreže „Iznad magistrale“, na potezu od Lepetana do Gradionice u opštini Tivat su određene zone smirenog saobraćaja.

Bar: Nije bilo aktivnosti u dijelu saobraćajnog obrazovanja i vaspitanja, ali su podržane aktivnosti obrazovnih ustanova i policije.

Ulcinj: Lokalna samouprava, u saradnji sa Upravom policije i Auto školom „Ferari“, svake godine organizuje aktivnosti sa osnovnim školama radi upoznavanja učenika sa mjerama iz oblasti saobraćajne bezbjednosti propisanih zakonskim i podzakonskim aktima.

Cetinje: Prijestonica Cetinje prati i podržava rad vaspitno-obrazovnih ustanova i ostvaruje dobru saradnju sa Odjeljenjem bezbjednosti (OB) Cetinje sa kojima su u proteklom periodu realizovali radionice, predavanja i posjete. Aktivno se radilo sa predškolskim ustanovama, zbog zaštite djece prilikom dolaska i odlaska u vrtić. Sa Dnevni centrom za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju kao i u svim osnovnim i srednjim školama na teritoriji Cetinja realizovan je veliki broj radionica i predavanja na temu bezbjednosti u saobraćaju. U saradnji sa školama, centrom za socijalni rad i OB Cetinje zajednički je obilježen Dan unutrašnjih poslova. Prijestonica Cetinje je za đake mještane naselja Zagrablje kao i one sa seoskog područja obezbjedila prevoz na relaciji od kuće do škole, kao i u saradnji sa OB Cetinje prisustvo policijskog službenika ispred osnovnih škola, obezbjeđujući im siguran dolazak i povratak u školu.

Tuzi: Opština ima kontinuiranu saradnju sa Upravom policije - stanicom policije Tuzi i Sektorom granične policije - i sa osnovnom školom “Mahmut Lekić” i njenim područnim odjeljenjima u sklopu koje su organizovana brojna predavanja u cilju podizanja nivoa saobraćajnog obrazovanja i vaspitanja djece.

Golubovci: Ova gradska opština u saradnji sa NVO sektorom posvetila je ozbiljnu pažnju saobraćajnom obrazovanju mladih. Kroz realizovani projekat “Školski siguran korak” uticalo se na podizanje nivoa svijesti učenika prvog i drugog razreda o neophodnosti poznavanja i poštovanja saobraćajnih propisa. Održane su radionice, praktičan rad na terenu i podijeljen informativni materijal u tri osnovne škole. Takođe, Uprava policije, u saradnji sa školama sa ovog područja, u okviru godišnjih kampanja realizuje radionice usmjerene na bezbjednost djece u saobraćaju. Posebna pažnja je posvećena postavljanju usporivača brzine i adekvatne saobraćajne signalizacije u blizini osnovnih škola i dječjeg vrtića.